

۴۰۱۷۶

۲۴۷۱۷/

۱۳۸۱/۸/۲۵

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالیٰ

حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای کروبی
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "اصلاح موادی از قانون صدور چک" که بنا به پیشنهاد قوه
قضائیه در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۶/۳ هیئت وزیران به تصویب رسیده است،
جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می گردد.

سید محمد خاتمی

رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، شورای
نگهبان، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، وزارت
دادگستری، وزارت امور اقتصادی و دارانی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی
کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی
دولت و دفتر هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس‌جمهور

بسمه تعالیٰ

مقدمه توجیهی:

- با توجه به ضرورت تقویت منطقی نقش چک در جامعه از طریق اتخاذ سازوکارهای مناسب بالحاظ فوایدو هزینه‌های آن در ابعاد مختلف و برخورد عادلانه با متخلفان با توجه به مقتضیات و شرائط؛
 - نظر به تبعات منفی به کارگیری مجازات کیفری برای کلیه متخلفان صدور چک از نظر اجتماعی، فرهنگی و اجرائی وجود برخی نارسانیها در پاره‌ای از احکام مقرر در قانون صدور چک - مصوب ۱۳۵۵ با اصلاحات بعدی - و سایر مقررات مربوط؛ و
- به منظور رفع مشکلات و پاسخگویی به نیازهای جدید، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

”لایحه اصلاح موادی از قانون صدور چک“

ماده واحده - قانون صدور چک - مصوب ۱۳۵۵ با اصلاحات بعدی ۱۳۷۲ و ۱۳۷۶ - به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

۱- در ماده (۳) عبارت ”صادرکننده چک باید در تاریخ صدور معادل مبلغ چک در بانک محل علیه محل (نقد یا اعتبار قابل استفاده) داشته باشد“ به صورت زیر تغییر می‌یابد:

”صادرکننده چک - غیر از موارد مذکور در بند (۵) این قانون - باید در تاریخ صدور معادل مبلغ چک در بانک محل علیه وجه نقد داشته باشد“

۲- مفاد زیر به عنوان ماده (۳) مکرر به قانون فوق افزوده می‌گردد:

”چک فقط در تاریخ مندرج در آن یا پس از تاریخ مذکور قابل وصول از بانک خواهد بود.“

۳- ماده (۷) به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

”ماده ۷- هر کس مرتکب بزه صدور چک بلا محل شود به حبس تعزیری از شش ماه تا دو سال محکوم خواهد شد.

تبصره - این مجازات شامل مواردی که چکهای بلا محل بابت معاملات نامشروع و یا بهره‌ربوی صادر شده نمی‌باشد.“

۴- عبارت ”از قراری صدی دوازده در سال“ از ماده (۱۲) حذف و مفاد زیر جانشین آن می‌گردد:

”میزان خسارت و نحوه احتساب آن بر مبنای قانون الحق یک تبصره به ماده (۲) قانون اصلاح موادی از قانون صدور چک - مصوب ۱۳۷۶/۱۰/۱۰ مجمع تشخیص مصلحت نظام - خواهد بود.“

۵- ماده (۱۳) حذف و مفاد ذیل جانشین آن می‌شود:

”ماده ۱۳- در موارد زیر صادرکننده چک قابل تعقیب کیفری نیست:

- الف - در صورتی که ثابت شود چک سفید امضاء داده شده باشد.
- ب - هرگاه در متن چک، وصول وجه آن منوط به تحقق شرطی شده باشد.
- پ - چنانچه در متن چک قید شده باشد که چک بابت تضمین انجام معامله یا تعهدی است.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ت - هرگاه بدون قید در متن چک ثابت شود که وصول وجه آن منوط به تحقق شرطی بوده یا چک با بتضمين انجام معامله یا تعهدی است.

ث - در صورتی که ثابت گردد چک بدون تاریخ صادر شده و یا تاریخ واقعی صدور چک مقدم بر تاریخ مندرج در متن چک باشد.

تبصره - در مورد این ماده شهادت شهود بتنهایی مثبت ادعا نیست.

ع - ماده (۱۸) و تبصره آن حذف و ماده زیر جانشین آن می گردد:

"ماده ۱۸ - مرجع رسیدگی کننده جرائم مربوط به چک بلا محل، از متهمان در صورت توجه اتهام طبق ضوابط مقرر در ماده (۱۳۴) قانون آئین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور کیفری) - مصوب ۱۳۷۸ - خسب مورد یکی از قرارهای تأمین وجه التزام یا کفیل و یا وثیقه (اعم از وجه نقد یا ضماننامه بانکی یا مال منقول و غیرمنقول) اخذ می نماید."

۷ - واژه "کیفرخواست" مذکور در ماده (۲۱) به عبارت "محکومیت قطعی" تغییر می یابد و در تبصره (۲) آن عبارت "مستثنیات از محرومیت یادشده" بعداز واژه "حساب جاری" افزوده می شود.

۸ - از متن ماده (۲۲)، عبارت "مگر آنکه متهم بترتیب مقرر در تبصره ماده ۱۲۵ قانون آئین دادرسی کیفری نشانی دیگری تعیین گرده باشد" حذف می گردد.

۹ - مفاد زیر به عنوان ماده (۲۲) مکرر به قانون صدرالذکر الحق می شود:

"ماده (۲۲) مکرر - بازداشت و حبس مقرر در ماده (۶۹۶) قانون مجازات اسلامی - مصوب ۱۳۷۵ - و ماده (۲) قانون نحوه اجرای محکومیتهای مالی - مصوب ۱۳۷۷ - و مقررات مشابه در مورد جرم صدور چک بلا محل پرداخت نشدنی قابل اعمال نمی باشد و محکوم علیه پس از تحمل مجازات قانونی حبس از زندان آزاد خواهد شد، ولی تا قبل از پرداخت وجه چک و ضرر و زیان ناشی از جرم به دارنده چک بنا به دستور دادگاه حق خروج از کشور را نخواهد داشت و به علاوه ممکن است با حکم دادگاه از برخی دیگر از حقوق اجتماعی نیز محروم شود.

تبصره - مقررات این ماده نسبت به کسانی که قبل از تصویب این قانون محکوم به حبس شده و در حال تحمل کیفر می باشند، نسبت به ادامه حبس قابل اعمال می باشد."

۱۰ - کلیه قوانین و مقررات مغایر از تاریخ تصویب این قانون لغو می گردد.

رئیس جمهور

وزیر دادگستری

وزیر امور اقتصادی و دارائی